

Nr 10

Utrikesutskottets utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 32 angående godkännande av konvention om delgivning i utlandet av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur.

Genom en den 14 februari 1969 dagtecknad proposition, nr 32, vilken hänvisats till utrikesutskottet, har Kungl. Maj:t — under åberopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över utrikesdepartementsärenden samma dag — föreslagit riksdagen att godkänna en den 15 november 1965 i Haag dagtecknad konvention om delgivning i utlandet av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur.

För att en rättegång i ett land skall kunna genomföras erfordras inte sällan att ett annat lands myndigheter lämnar sin medverkan genom att verkställa delgivning eller bevisupptagning eller på annat sätt. Sådan internationell rättshjälp har blivit föremål för reglering i ett flertal överenskommelser mellan Sverige och andra stater. Haagkonventionen den 17 juli 1905 angående vissa till civilprocessen hörande ämnen av internationell natur (SFS 1909:30) jämte dess efterföljare, konventionen den 1 mars 1954 angående vissa till civilprocessen hörande ämnen (prop. 1957:163, UU 29, rskr 311), kan sägas ha kommit att spela den praktiskt mest betydelsefulla rollen bland dessa överenskommelser vid sidan av det s. k. skandinaviska rättshjälpsprotokollet av år 1957 (SFS 1958:533). 1905 års konvention gäller i förhållande mellan Sverige samt Island och Rumänien. Till 1954 års konvention är förutom Sverige följande stater anslutna: Belgien, Danmark, Finland, Frankrike jämte besittningar, Israel, Italien, Jugoslavien, Luxemburg, Nederländerna med Nederländska Antillerna, Norge, Polen, Portugal jämte besittningar, Schweiz, Sovjetunionen, Spanien, Tjeckoslovakien, Förbundsrepubliken Tyskland, Ungern, Vatikanstaten samt Österrike.

Vid delgivning av handlingar i utlandet skall enligt huvudregeln i de båda Haagkonventionerna begäran om delgivning framställas av konsul för den stat från vilkens sida delgivningen önskas. Detta system har med tiden kommit att anses alltför tungrott och tidsödande. Önskemål har framförts att sättet för översändande av delgivningshandlingar bör förenklas genom att en mera direkt förbindelse möjliggörs mellan ansökande myndighet och de myndigheter i det mottagande landet som vanligen ombesörjer delgivningen där.

Under den tionde Haagkonferensen för internationell privaträtt antogs ett förslag till konvention om delgivning i utlandet av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur. Konventionen har undertecknats av 13 stater, däribland Danmark, Finland, Norge och Sverige. Sedan den ratificerats av Storbritannien, Amerikas förenta stater och Förenade arabrepubliken, trädde den i kraft mellan dessa stater den 10 februari 1969.

Konventionen innehåller två väsentliga nyheter i jämförelse med motsvarande bestämmelser i 1905 och 1954 års Haagkonventioner. Den ena är att varje konventionsstat åläggs att utse ett centralorgan för mottagande av framställningar om delgivning direkt från myndighet i annan konventionsstat. I propositionen föreslås att utrikesdepartementet utses till svenskt centralorgan. Den andra väsentliga nyheten är att ett visst skydd skapas mot följderna av det i vissa länder rådande systemet enligt vilket delgivning med svarande bosatt utomlands anses verkställd i och med att handlingen överlämnas till inhemsk myndighet.

Utskottet finner att konventionen är ägnad medföra vissa förbättringar i det system som 1905 och 1954 års Haagkonventioner skapat på den internationella rättshjälpens område.

Utskottet hemställer

att riksdagen måtte, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition, godkänna konventionen om delgivning i utlandet av handlingar i mål och ärenden av civil eller kommersiell natur.

Stockholm den 13 maj 1969

På utrikesutskottets vägnar:

ARNE GEIJER

Närvarande:

från första kammaren: herrar Arne Geijer (s), Lundström (fp), Birger Andersson (s), Georg Pettersson (s)*, Bengtson (cp), Dahlén (fp), Hernelius (m)* och Tage Johansson (s);

från andra kammaren: herr Mellqvist (s), fru Eriksson i Stockholm (s), herr Wahlund (cp)*, fru Lewén-Eliasson (s)* och herr Gustafson i Göteborg (fp)*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.